Ba??ms?z Ö?renme Becerisi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ba??ms?z Ö?renme Becerisi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17187

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Ba??ms?z Ö?renme Becerisi Ölçe?i, 2020 y?l?nda doktora tezi kapsam?nda Durmu? Burak taraf?ndan geli?tirilmi? bir ölçme arac?d?r. Bu ölçek, özellikle ilkokul düzeyindeki ö?rencilerin ba??ms?z ö?renme süreçlerini de?erlendirmeyi amaçlamaktad?r. Ölçek, ö?rencilerin kendi ö?renme sorumluluklar?n? alma, ö?renme stratejilerini kullanma ve ö?renmeye yönelik duyu?sal yakla??mlar?n? ölçen üç ana boyuttan olu?maktad?r: **Bili?sel Beceriler**, **Metabili?sel Beceriler** ve **Duyu?sal Beceriler**. Toplamda 18 maddeden olu?an bu araç, ö?rencinin ba??ms?z ö?renme yetkinli?ini kapsaml? bir ?ekilde ortaya koymaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Ba??ms?z ö?renme, ö?renme becerisi, bili?sel beceriler, metabili?sel beceriler, duyu?sal beceriler, ölçek geli?tirme, faktör analizi.

Yazarlar

Durmu? Burak

Amaç

Ölçe?in temel amac?, ilkokul ö?rencilerinin ba??ms?z ö?renme becerileri düzeylerini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Bu beceriler, ö?rencilerin okul ortam?nda veya evde, ö?retmen rehberli?i olmadan dahi kendi ö?renme süreçlerini planlama, izleme ve de?erlendirme yeteneklerini kapsar. Geli?tirme çal??mas?, özellikle sosyal bilgiler ö?retimine yönelik uyarlanabilir bir ö?renme ortam?n?n tasarlanmas?, uygulanmas? ve de?erlendirilmesi sürecinde ö?rencilerin ba??ms?zl?k düzeylerini belirlemek amac?yla yap?lm??t?r.

Yap?

Ba??ms?z Ö?renme Becerisi, ö?rencilerin kendi ö?renmelerini yönetme yetene?i olarak tan?mlanan çok boyutlu bir yap?d?r. Ölçek, bu yap?y? üç temel alt boyutta ele almaktad?r:

Metabili?sel Beceriler: Ö?rencinin ö?renme süreci hakk?ndaki fark?ndal??? ve kontrolünü ifade eder (örn., planlama, izleme, de?erlendirme). Bu alt boyut 8 maddeden olu?ur.
Bili?sel Beceriler: Ö?renme görevlerini yerine getirmek için kullan?lan temel stratejileri ve teknikleri içerir (örn., tekrar etme, özetleme). Bu alt boyut 5 maddeden olu?ur.
Duyu?sal Beceriler: Ö?renmeye kar?? tutum, motivasyon ve öz yeterlilik gibi duygusal ve motivasyonel yönleri kapsar. Bu alt boyut 5 maddeden olu?ur.

Ölçe?in tamam?, ö?rencilerin ö?renme ortamlar?nda gösterdikleri öz düzenleme ve özerklik

ARABPSYCHOLOGY.COM

düzeylerini belirlemek üzere tasarlanm??t?r.

Geçerlik

Ölçme arac?n?n yap?sal geçerli?i, iki a?amal? bir analiz süreciyle kan?tlanm??t?r. ?lk olarak, ölçe?in boyutlar?n?n belirlenmesi amac?yla aç?mlay?c? faktör analizi (AFA) uygulanm??t?r. AFA sonuçlar?, ölçe?in teorik yap?yla uyumlu üç faktörlü bir yap?y? destekledi?ini göstermi?tir.

?kinci a?amada ise, AFA ile elde edilen bu üç faktörlü modelin örneklem verileriyle ne ölçüde uyumlu oldu?unu test etmek amac?yla **do?rulay?c? faktör analizi** (DFA) yap?lm??t?r. DFA sonuçlar?, modelin iyi uyum sa?lad???n? ve ölçe?in yap? geçerli?ine yönelik güçlü kan?tlar sundu?unu göstermi?tir. Ayr?ca, maddelerin ve ölçe?in alt boyutlar?n?n birbirlerinden yeterince ayr??t???n? gösteren ay?rt edicilik geçerli?ine yönelik ek kan?tlar da sunulmu?tur.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l?k güvenirli?ini belirlemek amac?yla **Cronbach Alfa** katsay?s? hesaplanm??t?r. Ölçe?in tamam? için elde edilen alfa katsay?s? 0.81 olarak belirlenmi?tir, bu da ölçe?in yüksek düzeyde güvenilir oldu?unu göstermektedir.

Alt boyutlar?n güvenirlik katsay?lar? ise ?u ?ekildedir:

Metabili?sel Beceriler (Faktör 1): Alfa katsay?s? = .79.
Duyu?sal Beceriler (Faktör 2): Alfa katsay?s? = .61.
Bili?sel Beceriler (Faktör 3): Alfa katsay?s? = .60.

Metabili?sel beceriler alt boyutunun yüksek iç tutarl?l??a sahip oldu?u görülürken, Duyu?sal ve Bili?sel beceriler alt boyutlar?n?n kabul edilebilir düzeyde (ancak daha dü?ük) güvenirli?e sahip oldu?u tespit edilmi?tir.

Faktör Analizi

Ölçek geli?tirme sürecinde, ilk olarak **yap? geçerli?i** kan?tlar?n? toplamak için aç?mlay?c? faktör analizi (AFA) kullan?lm??t?r. AFA, Ba??ms?z Ö?renme Becerisi yap?s?n?n üç ayr? faktör alt?nda topland???n? ortaya koymu?tur: Metabili?sel, Bili?sel ve Duyu?sal Beceriler.

Bu üç faktörlü yap?n?n teorik çerçeveye uygunlu?u ve veri taraf?ndan do?rulan?p do?rulanmad??? ise do?rulay?c? faktör analizi (DFA) ile test edilmi?tir. DFA sonuçlar?, ölçe?in 18 madde ve 3 alt boyuttan olu?an yap?s?n?n iyi uyum gösterdi?ini ve ölçülen yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde temsil etti?ini göstermi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Çe?idi: Geli?tirme (Yeni bir ölçme arac?d?r.)

Biçim: Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i.

Mevcut Diller: Türkçe.

Popülasyon Grubu: ?lkokul ö?rencileri.

Ya? Grubu: ?lkokul ö?rencileri (Tezin ba?lam?na göre 4. s?n?f veya ilgili ya? aral??? oldu?u varsay?labilir).

Popülasyon Detaylar?: ?lkokul sosyal bilgiler ö?retimi ba?lam?nda ba??ms?z ö?renme becerilerini ölçmek için tasarlanm??t?r.

Test Metodolojisi: Dörtlü Likert tipi derecelendirme kullan?lm??t?r:

Hiçbir zaman
Ara S?ra
Ço?unlukla
Her zaman

Anahtar Kelimeler

Öz düzenleme, ö?renci özerkli?i, yap? geçerli?i, iç tutarl?l?k, alfa katsay?s?, doktora tezi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurum E-posta Adresleri: dburak@kilis.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Anadolu Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü (Tez referans?na göre).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Bu ölçek, Durmu? Burak'?n 2020 y?l?nda tamamlad??? yay?mlanmam?? doktora tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Kullan?m izinleri ve ücret bilgisi için do?rudan sorumlu yazar Durmu? Burak ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Testin geli?tirildi?i y?l **2020**'dir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?in orijinal doküman?na ait ba?lant? a?a??dad?r (DOCX dosyas?):

bagimsiz-ogrenme-becerisi-olcegi-toad.docx

Kaynaklar

Burak, D. (2020). ?lkokul sosyal bilgiler ö?retimine yönelik uyarlanabilir bir ö?renme ortam?n?n tasarlanmas?, uygulanmas? ve de?erlendirilmesi. (Yay?nlanmam?? doktora tezi). Eski?ehir: Anadolu Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü.
Tez Referans Ba?lant?s?: tez.yok.gov.tr

Ba??ms?z Ö?renme Becerisi Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmu?tur ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçekte toplam 18 madde bulunmaktad?r. Maddelerin alt boyutlara göre da??l?m? ?öyledir: Bili?sel Becerilerde 5, Metabili?sel Becerilerde 8 ve Duyu?sal Becerilerde ise 5 madde bulunmaktad?r.

Okulda ö?rendiklerimi evde düzenli olarak tekrar ederim. (Bili?sel Beceriler)
Ö?retmenim ev ödevi vermese de derslerime çal???r?m. (Duyu?sal Beceriler)
Yeni ?eyler ö?rendikçe kendimi daha ba?ar?l? hissederim. (Duyu?sal Beceriler)
Derslerimi ö?renmem için neler yapmam gerekti?ini bilirim. (Metabili?sel Beceriler)
Eksik ö?rendi?im ya da ba?ar?s?z oldu?um konular?n neler oldu?unu kendim belirleyebilirim. (Metabili?sel Beceriler)

ARABPSYCHOLOGY.COM